

การใช้คลื่นความถี่วิทยุเพื่อลดการบวมของเยื่อจมูก

Radiofrequency (RF) for Inferior turbinate reduction

ผศ.นพ.วิษณุ บรรณศิริคุณ

คลินิกนอนกรน ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

การใช้คลื่นความถี่วิทยุในการรักษาเยื่อจมูกบวมหรืออักเสบเป็นการรักษาที่นิยมทำเพื่อลดอาการคัดจมูก น้ำมูกไหลเรื้อรัง ในรายที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยาและการปฏิบัติตนพื้นฐาน ขั้นตอนการรักษาทำโดยแพทย์จะใส่เครื่องมือที่เป็นเหมือนเข็มชนิดพิเศษ สำหรับปล่อยพลังงานคลื่นความถี่วิทยุ (radiofrequency, RF) สอดเข้าไปในเยื่อจมูกส่วนที่เรียกว่า เทอร์บิเนตอันล่าง (Inferior turbinate) เพื่อให้เกิดความร้อนในเนื้อเยื่อดังกล่าว และกลายเป็นพังผืดเล็กๆ ซึ่งทำให้มีการหดตัวของเยื่อจมูกในเวลาถัดมา หลังการรักษาผู้ป่วยจะรู้สึกจมูกโล่งและหายใจได้สะดวกขึ้น นอกจากนี้อาจทำให้อาการคัน, จาม, น้ำมูกไหล และ เสมหะลดลงได้ด้วย การรักษาด้วยความถี่วิทยุนี้สามารถทำได้โดยใช้เพียงยาชาเฉพาะที่ ไม่จำเป็นต้องดมยาสลบจึงไม่จำเป็นต้องนอนโรงพยาบาล เนื่องจากแผลจากการรักษามีขนาดเล็กเท่ารูเข็มซึ่งไม่สามารถมองเห็นได้จากภายนอก อาการปวดหรือเจ็บแผลจากการรักษาน้อย ผู้ป่วยส่วนมากไม่ได้รับประทานยาแก้ปวดและไม่ได้หยุดงานหรือหยุดเรียนเพิ่มเติม ผลของการรักษามักเห็นชัดเจนภายใน 4 สัปดาห์ มีผู้ที่รับการรักษาด้วยวิธีนี้มาหลายร้อยรายและมีงานวิจัยยืนยันว่า ผลจากการรักษาด้วยคลื่นความถี่วิทยุสามารถลดอาการคัดจมูกได้ราวร้อยละ 80 โดยที่ผลยังคงอยู่นานไม่น้อยกว่า 1 ปี ผู้ป่วยบางรายจะนอนกรนลดลงได้ โดยทั่วไปทำการรักษาเพียงครั้งเดียว อย่างไรก็ตามถ้าผลยังไม่เป็นที่น่าพอใจอาจทำซ้ำได้อีกเนื่องจากความเสี่ยงต่ำ

การเตรียมตัวก่อนการรักษา ผู้ป่วยควรจะรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เช่น พักผ่อนอย่างเพียงพอ เพื่อป้องกันไข้หวัดหรือการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจ ซึ่งอาจทำให้ต้องเลื่อนการผ่าตัด สำหรับผู้ป่วยที่รับประทานยาบางชนิด เช่น ยาแอสไพริน หรือ ยาต้านการแข็งตัวของเลือด ต้องหยุดยาก่อนล่วงหน้า ทั้งนี้ต้องปรึกษาแพทย์ เพื่อประเมินความพร้อมของผู้ป่วย และอาจต้องตรวจเลือดหรือ อื่นๆ แล้วแต่ความจำเป็น

ความเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากการรักษา โดยทั่วไปความเสี่ยงจากการรักษาด้วยความถี่วิทยุหากทำได้อย่างถูกต้องจะมีน้อยมาก ที่อาจพบได้แก่ เลือดออกจากแผลในจมูกปริมาณเล็กน้อยและหยุดได้เอง ผู้ป่วยอาจรู้สึกหายใจไม่สะดวกเนื่องจาก มักจะมีน้ำมูกหรือคัดจมูกในช่วงสัปดาห์แรกหลังรักษา ซึ่งถ้าอาการเป็นมากผิดปกติอาจมาพบแพทย์ก่อนนัดได้ สำหรับความเสี่ยงอื่นๆ ที่พบได้แต่น้อยเช่น ผลข้างเคียงของยาชาเฉพาะที่ เช่น ใจสั่น หน้ามืด เป็นลม หูอื้อ ซึ่งอาการเหล่านี้มักหายได้เอง อย่างไรก็ตามผู้ที่มิโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง หรือ มีโรคหัวใจร่วมด้วย อาจจะมีความเสี่ยงของภาวะแทรกซ้อนได้มากกว่าคนที่แข็งแรงดี

การปฏิบัติตนและสิ่งที่ควรทราบหลังการรักษา

1. ผู้ป่วยเกือบทุกรายสามารถกลับบ้านได้หลังจากพักฟื้นเพียง 1-2 ชั่วโมง ยกเว้นบางรายที่แพทย์เห็นสมควรให้อนพักรักษาในคืน และผู้ป่วยจะได้รับยาแก้ปวด, ยาแก้แพ้, ยาลดบวมแล้วแต่อาการ
2. หลังการรักษาสัปดาห์แรก อาการมักยังไม่ดีขึ้นทันที ผู้ป่วยอาจมีอาการแสบหรือเจ็บภายในจมูกและมีน้ำมูกหรือ เลือดกำเดาออกเล็กน้อย ซึ่งอาการดังกล่าวมักจะหายไปเอง ในเวลาต่อมา
3. ท่านควรเริ่มล้างทำความสะอาดในช่องจมูกบริเวณที่รักษาอย่างเบา ๆ โดยใช้ **น้ำเกลือหลังรักษาไปแล้ว 48-72 ชั่วโมง** เพื่อป้องกันการเกิดสะเก็ดแผล ซึ่งเกิดจากน้ำมูกและคราบเลือดที่ค้างอยู่ ผู้ป่วยควรล้างจมูก วันละ 2 ครั้งเป็นอย่างน้อย ยกเว้นมีเลือดออกมากให้หยุดล้างจมูกชั่วคราว และใช้ยาหยอดห้ามเลือดแทน
4. หลังรักษาโดยทั่วไปผู้ป่วยสามารถใช้ชีวิตหรือทำกิจกรรมได้ปกติ แต่ควรหลีกเลี่ยงการสูบน้ำมูกแรงๆ หรือการกระแทกบริเวณจมูก และหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายหนักใน 24 ชั่วโมงแรก
5. ถ้ามีเลือดออกจากจมูก ควรนอนพัก ยกศีรษะสูง หยอดยาหยอดจมูกห้ามเลือดที่แพทย์สั่งไว้ให้ แต่ถ้าเลือดออกไม่หยุด ควรไปโรงพยาบาลเพื่อพบแพทย์

การนัดตรวจติดตามอาการ แพทย์จะนัดผู้ป่วยทุกรายมาดูแผลครั้งแรกประมาณ 1 สัปดาห์
หลังรักษา และหลังจากนั้นจะนัดมาเป็นระยะ หากอาการต่างๆ ไม่ดีขึ้นเท่าที่ควร แพทย์จะแนะนำ
ทางเลือกในการรักษาตามความเหมาะสมต่อไป